

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.58/2022/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. március 22. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indult büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2022. november 16. napján kihirdetett KB.III.23/2022/11. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlottat lefokozás katonai büntetésre is ítéli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2022. november 16. napján kihirdetett KB.III.23/2022/11. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, valamint a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés vétségében. Ezért Terhelt1 vádlottat – halmazati büntetésül – 1 év 10 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának utólagos elrendelése esetén legkorábban a büntetés 2/3-ad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottat kötelezte azt eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson jelen volt ügyész a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül a vádlott terhére

fellebbezést jelentett be a kiszabott büntetés súlyosítása iránt, a felfüggesztett szabadságvesztés mellett pénzbüntetés kiszabása érdekében.

[3] A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

[4] Az ügyészség a fellebbezése írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy bár az elsőfokú katonai tanács az ítélet szóbeli indokolásában helyesen állapította meg a súlyosító és enyhítő körülményeket, azonban a kiszabott büntetés nem tükrözi, hogy a súlyosító körülmények aránya felülmúlja az enyhítő körülményekét. Utalt arra, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmények büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, illetve két évig terjedő szabadságvesztés, így a halmazati rendelkezések szerint egy évtől hat év 11 hónapig terjedő szabadságvesztés szabható ki. Ily módon az irányadó középérték három év 11 hónap.

[5] Erre tekintettel sérelmezte, hogy az elsőfokú katonai tanács a középértéktől jelentősen eltérve, a törvényi minimumhoz közeli szabadságvesztés büntetést szabott ki, aminek végrehajtását próbaidőre felfüggesztette, s amely az elkövetett bűncselekményekhez képest súlytalan. Mindezekre tekintettel álláspontja szerint olyan szankciót szükséges alkalmazni az egyebekben már életvitelszerűen az ország1 területén élő vádlottal szemben, ami azonnali, érezhető joghátrányt jelent, ezért álláspontja szerint a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása mellett pénzbüntetés kiszabása is indokolt.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.816/2022/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel, a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása mellett pénzbüntetés kiszabása és lefokozás katonai büntetés alkalmazása érdekében tartotta fenn. Kifejtette, hogy a katonai tanács a büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta, azonban tévedett, amikor a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett nem látott lehetőséget a pénzbüntetés kiszabására.

[7] Hangsúlyozta, hogy a vádlott kiemelkedő tárgyi súlyú hivatali bűncselekményt követett el, amelynek megakadályozása – bűnüldöző hatóság tagjaként – hivatásbeli kötelessége lett volna, s amely cselekmény jelentős mértékben alkalmas volt arra, hogy a rendőrség működésébe vetett közbizalmat negatívan befolyásolja. Erre figyelemmel meggyőződése szerint a vádlott méltatlanná vált a rendfokozat viselésére, emellett a katonai tanács illetékességi területén elszaporodott hasonló jellegű cselekményekre figyelemmel a generális prevenció érvényre juttatása érdekében pénzbüntetés kiszabását is indokoltnak tartotta.

[8] Összességében azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.III.23/2022/11. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlottal szemben a Btk. 33. § (1) bekezdés b) pontja és az 50. § (1) és (3) bekezdése alapján szabjon ki pénzbüntetést is, és a Btk. 135. § (1) bekezdés a) és 137. § (1) és (2) bekezdés alapján katonai büntetésként fokozza le. Rendelkezzen a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[9] Az ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozottan bírálta felül, tekintettel arra, hogy a fellebbezést a Be. 583. § (3) bekezdése alapján és jelentették be. A felülbírálat ezért kizárólag a vádlottal szemben kiszabott büntetésre vonatkozó sérelmezett rendelkezést, valamint a Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja alapján a bűncselekmény jogi minősítését érinti.

[10] A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[11] A fellebbviteli katonai tanács azonban a Be. 590. § (5) bekezdése a) pont aa) és ab) alpontjában írtakra figyelemmel az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálta az elsőfokú eljárást. Így vizsgálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett-e a Be. 608. § (1) bekezdésében írt, az ítélet abszolút hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést, vagy olyan relatív eljárási szabálysértést, amelyre figyelemmel a Be. 609. § (1) bekezdés alapján az ítéletet hatályon kívül kellene helyezni.

[12] E felülbírálat során megállapította, hogy a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta, a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében rögzített abszolút, illetve relatív, az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó szabálysértést nem vétett.

[13] Törvényesen tűzött ki az ügyben előkészítő ülést, eljárása során maradéktalanul a Be. LXXVI. fejezetében rögzített perrendi szabályoknak megfelelően járt el.

[14] Terhelt1 vádlott az előkészítő ülésen az elsőfokú bíróság által teljeskörűen foganatosított törvényes figyelmeztetéseket követően nem ismerte be a vád szerint a bűnösségét és nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról. Ezért helyesen járt el az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádról tárgyaláson határozott és a fentiekre figyelemmel a Be. 508. § a) pontja alapján a tárgyalást – mivel annak törvényi akadálya nem volt - nyomban megtartotta.

[15] A törvényszék katonai tanácsa az ítélet [5] bekezdésétől a [8] bekezdéséig terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített. Az elsőfokú bíróságnak a vádlott bűnösségére levont következtetése helytálló, továbbá törvényesen minősítette a vádlott hivatali, valamint az élet, testi épség és az egészség elleni bűncselekményét.

[16] A kiszabott büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés részben alapos.

[17] Az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az ítélete [12]-[16] bekezdéséig hiánytalanul tárta fel. Megalapozottan foglalt állást akkor, amikor a vádlott vonatkozásában enyhítő körülményként értékelte a vádlott terhére rótt bűncselekmények elkövetésétől bekövetkezett időmúlást és az eljárás elhúzódását, e körben alappal hivatkozott az 56/2007.Bkv.III/10. pontjában írtakra.

[18] Kétségtelen tény, hogy a bírói gyakorlat szerint egy hosszú ideig tartó eljárás is eleget tehet az eljárás ésszerű határidőn belüli befejezés követelményének, azonban helyesen utalt arra a törvényszék, hogy amikor az eljárás valamely szakában a nyomozó hatóság olyan indokolatlan inaktivitást mutat, mely az eljárás ésszerű határidőn belüli befejezését hátráltatja, a vádlott terhére nem, annál inkább a javára értékelendő.

[19] Jelen esetben a feljelentés megtételére 2019. február 27. napján, míg a nyomozás elrendelésére 2019. március 12. napján, a vádlott gyanúsított kihallgatására pedig két és fél évvel később, 2021. augusztus 17. napján, a vádemelésre pedig újabb egy évvel később, 2022. szeptember 6. napján került sor. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a tényállás bonyolultsága a nyomozás befejezéséig, illetőleg a vádemelésig eltelt idő ily módon történő elhúzódását nem indokolta.

[20] Helyesen került a vádlott javára enyhítő körülményként értékelésre a vádlott eddigi kifogásolhatatlan életvezetése, kedvező parancsnoki jellemzése és a hosszú, 12 éves, megfelelő színvonalon ellátott szolgálatteljesítése, illetve az is, hogy időközben – a nyomozati iratok 251. naplószáma alatt elfekvő, a helység2i Rendőrkapitányság vezetőjének 2019. május 29. napján kelt parancsa alapján – a szolgálati viszonya közös megegyezéssel, 2019. május 31. napján megszűnt.

[21] Egyetértett ugyanakkor a másodfokú katonai tanács azzal is, hogy a vádlott terhére róható az élet, testi épség és egészség elleni bűncselekmények elszaporodott volta, illetve az, hogy a cselekményével a rendőrséget rendkívül negatív színben tüntette fel, a rendőrség működésébe vetett közbizalom csorbítására jelentős mértékben alkalmas volt.

[22] A fellebbviteli katonai tanács az ügy összes körülményét figyelembe véve és megvizsgálva maradéktalanul osztotta a törvényszék állásfoglalását, miszerint jelen esetben, az enyhítő – köztük nyomatékos enyhítő – körülmény túlsúlya alapján a büntetési célok elérhetők a halmazati büntetésként 1 évtől 6 év 11 hónapig terjedő törvényi keretekre figyelemmel a középértéknél, 3 év 11 hónap 15 napnál jóval alacsonyabb tartamú szabadságvesztés kiszabásával is.

[23] A vádlottal szemben a Btk. 79. §-ban írt büntetési célok elérése érdekében szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges, annak 1 év 10 hónapban meghatározott mértéke és végrehajtási fokozata törvényes és elégséges is.

[24] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Btk. 79. §-ban írt büntetési célok elérését az ilyen tartamban kiszabott szabadságvesztés büntetés még akkor is kellőképpen szolgálja, ha emellett a büntetés végrehajtása a Btk. 85. §-a alapján a törvényi keretek között 3 évi próbaidőre felfüggesztésre került.

[25] A törvényszék tehát tetterányosan határozta meg a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát, az megfelelően igazodik a vádlott terhére rótt bűncselekmények tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, és a vádlott társadalomra veszélyességéhez.

[26] A másodfokú katonai tanács azonban részben egyetértett az ügyészség súlyosításra, ezen belül katonai büntetés kiszabására is irányuló indítványával.

[27] Azt ugyanis nem lehet figyelmen kívül hagyni még a vádlott javára szolgáló enyhítő körülmények számára és nyomatékára tekintettel sem, hogy a vádlott kiemelkedő tárgyi súlyú hivatali bűncselekményt követett el, melynek megakadályozása hivatásbeli kötelessége lett volna, s mely cselekmény kétséget kizáró módon alkalmas volt arra, hogy rendőrség törvényes működésébe vetett állampolgári bizalmat jelentős mértékben rontsa és negatív mintaként szolgáljon. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint – szemben a fellebbviteli főügyészségi átiratban írtakkal – a hasonló jellegű cselekmények helyi elszaporodottsága a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett pénzbüntetés kiszabását még a generális prevenció érvényre juttatása érdekében sem indokolja, ezzel szemben katonai büntetés kiszabása a prevenciós célokat egyértelműen szolgálja.

[28] A fentebb hivatkozottak szerint a vádlott szolgálati viszonya közös megegyezéssel szűnt meg. Alappal hivatkozott arra az ügyészség, hogy a Hszt. és a 31/2015. (VI.16.) BM rendelet rendelkezései alapján a szolgálati viszony közös megegyezéssel történő

megszüntetése esetén a rendőr nem veszíti el automatikusan a rendfokozatát és ettől eltérő rendelkezést a személyügyi parancs sem tartalmaz, így a vádlott esetleges újbóli állományba vétele esetén azt tovább viselhetné.

[29] Az ítéltábla katonai tanácsának álláspontja szerint a vádlott a terhére rótt cselekmény tárgyi súlyára és jellegére tekintettel érdemtelenné vált a rendfokozat viselésére, ezért a büntetés generális prevenciók céljait is szem előtt tartva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottat a vele szemben kiszabott és végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 135. § (1) bekezdés a) pontja alapján – mivel annak a (2) bekezdésben írt törvényi akadályja nem volt – a Btk. 137. § (1), (2) bekezdése alapján lefokozás katonai büntetéssel is sújtotta.

[30] A fentiekén túlmenően az elsőfokú katonai tanács az ítélezési gyakorlatnak megfelelően, körültekintően vizsgálta, hogy a vádlott esetében az előzetes mentesítésben részesítés törvényi feltételei fennállnak-e. E tárgyban indokoltan foglalt nemlegesen állást, az e körben az ítélet [25] bekezdésében írt indoklással az ítéltábla egyetértett, összességében tehát azzal, hogy az előzetes mentesítésnek a Btk. 102. § (1) bekezdésében írt törvényi feltétele, az érdemesség nem állapítható meg.

[31] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a fentiek alapján a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit – helyes indokainál fogva – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2023. március 22.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.
Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

bíró

bíró

előadó

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának KB.III.23/2022/11. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.58/2022/4. számú ítéletében írt változtatással 2023. március 22. jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2023. március 22.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke